

Zöld átmenet a textil- és ruhaiparban kihívások és lehetőségek

Dr. Kokasné Palicska Livia

ELNÖK

MAGYAR KÖNNYŰIPARI SZÖVETSÉG

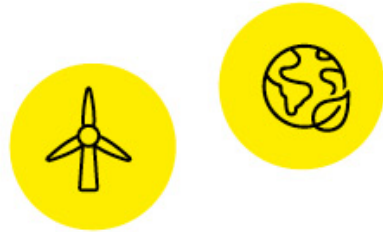
Előzmények

- ▶ Európai Zöld Megállapodás: 2020. április
 - ▶ **Cél: 2050-re klímasemleges EU**
- ▶ New European Bauhaus: 2021. március
 - ▶ **Cél: fenntartható, körkörös gazdaságra épülő európai életforma közös megteremtése.**
- ▶ Uniós Fenntartható és Körforgásos Textil Stratégia: 2022. március 30.
- ▶ Kezdeményezés a fenntartható termékekért

Stb.

ÉGHAJLATI PAKTUM ÉS KLÍMARENDELET

A TISZTA ENERGIA
ELŐMOZDÍTÁSA

BERUHÁZÁS AZ
INTELLIGENSEBB ÉS
FENNTARTHATÓBB
KÖZLEKEDÉSBE

A TERMÉSZET
MEGÓVÁSA

KÖRNYEZET-
KÍMÉLŐ IPAR

Az európai zöld megállapodás

„A TERMELŐTŐL
A FOGYASZTÓIG”
STRATÉGIA

A SZENNYEZÉS
MEGSZÜNTETÉSE

VEZETŐ SZEREP A
GLOBÁLIS ZÖLD
TÖREKVÉSEKBEN

MÉLTÁNYOS ÁTÁLLÁS
BIZTOSÍTÁSA
MINDENKI SZÁMÁRA

AZ OTTHONOK
ENERGIAHATÉKONYSÁGÁNAK
NÖVELÉSE

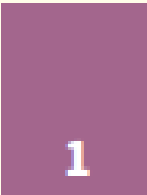
ZÖLD PROJEKTEK
FINANSZÍROZÁSA

Textilipar értékelése a fenntarthatóság szempontjából

Az EU-ban a negyedik legnagyobb szennyező

European consumption of textiles has the **fourth highest impact** on the environment and climate change, after food, housing and mobility.

Ahol lépni kell és lehet

- ▶ A mennyiség: 100 millió tonna szál egy évben
- ▶ A felhasználás gyorsul
 - ▶ Ruházati fogyasztás: 62 millió tonna, 2030-ra: 102 millió tonna
 - ▶ EU: 26 kg/fő/év fogyasztás, ebből hulladék: 11 kg/fő/év
 - ▶ Ruházati termékek használati ideje folyamatosan csökken(15 év alatt 36%-al), fast fashion terjed
- ▶ Energia- és nyersanyagigény - megújuló vagy véges?
- ▶ Vízfelhasználás (1 farmerhez 10 000 l víz)
- ▶ Környezeti ártalmak: Káros anyagok, légszennyezés, mikroműanyagok
- ▶ 6 millió tonna textilhulladék/év (15% újrafeldolgozás, ruházatként 1%)

Stratégia az EU textilágazatának átalakulásához

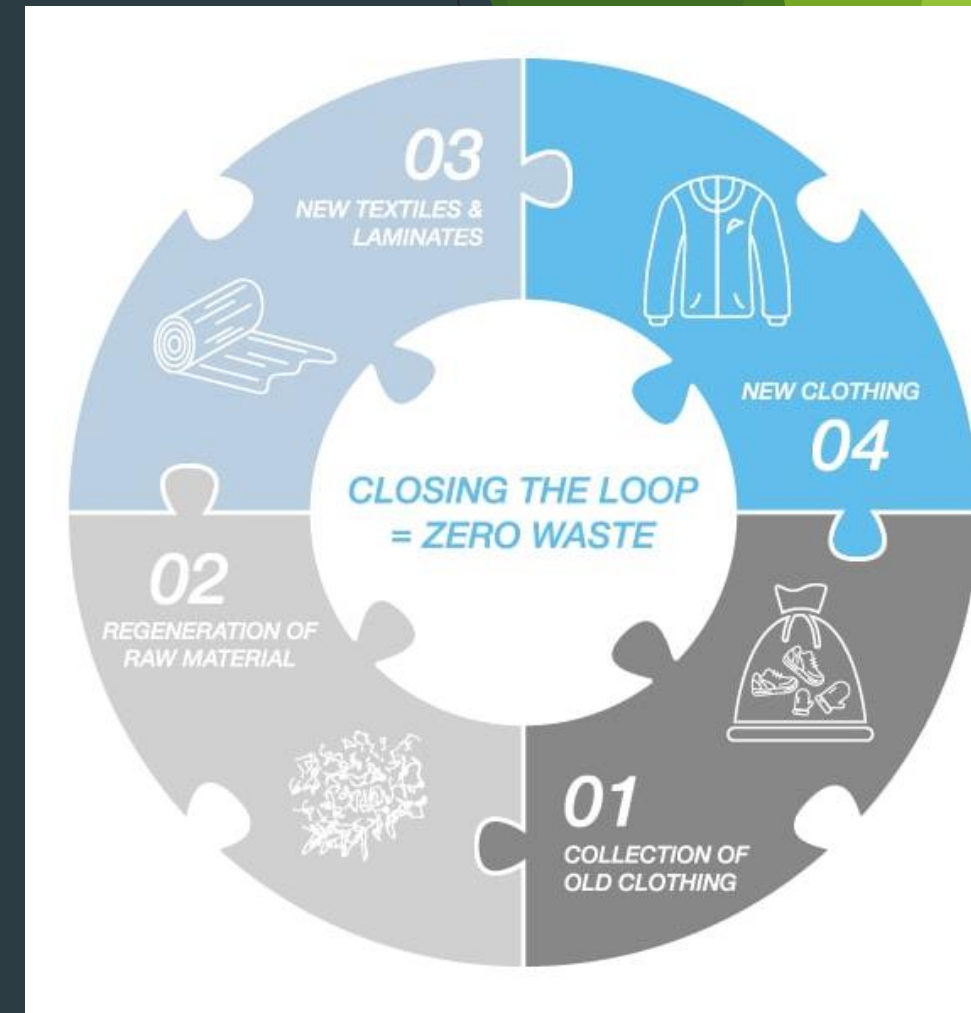
- ▶ *2030-ra az uniós piacon forgalomba hozott textiltermékek*
 - ▶ *hosszú élettartamúak,*
 - ▶ *javíthatók és*
 - ▶ *újra feldolgozhatók lesznek,*
 - ▶ *nagyrészt újrahasznosított és megújuló alapanyagú szálakból készülnek.*
- ▶ *Nem tartalmaznak veszélyes anyagokat, és előállításuk során tiszteletben tartják a szociális jogokat és a környezet megóvását*
- ▶ *A túlfogyasztást visszaszorítják, kivezetik a „fast fashion” stratégiákat, ugyanakkor széles körben elérhetőek lesznek a gazdaságilag jövedelmező, újra felhasználást és javítást célzó szolgáltatások.*

Rejtő '50' jubileumi konferencia, 2022.11.04.

Felelős gyártás, körforgásos szemlélettel

- ▶ A versenyképes, rugalmas és innovatív textiliparban a gyártók a teljes értéklánc mentén felelősséget vállalnak a termékeikért akkor is, amikor azok hulladékká válnak.
- ▶ Megvalósul a körforgásos textilipari ökoszisztéma, megfelelő kapacitás áll rendelkezésre a szálról szátra történő újra hasznosításhoz, miközben a textíliák elégetése és hulladéklerakóba helyezése a minimálisra csökken.

A körforgásos textilgazdaság megvalósításához kapcsolódó szakpolitikai területek

Mérföldkövek (várhatóan 2023. 1. né)

1. A kötelező környezetbarát tervezési követelmények bevezetése – 2024-től
2. Az eladatlan vagy visszaküldött textíliák megsemmisítésének leállítása – 2024-től
3. A mikroműanyag-szennyezés elleni küzdelem
4. Információs követelmények és a digitális termékútlevél
5. Zöld állítások a valóban fenntartható textíliákhoz
Követelmények kidolgozása az ökodesign, az ökocímke és a zöld közbeszerzés kritériumaira – 2024
6. Kiterjesztett gyártói felelősségvállalás és a textilhulladék újrafelhasználásának és újrafeldolgozásának ösztönzése - 2022-23-25
 - ▶ Díjtételek kialakítása, újra hasznosítási központok (hub). Hulladékexport monitorozása és korlátozása

A túltermelés és a túlfogyasztás megszüntetése

- ▶ **A fogyasztók attitűdjének megváltoztatása** a hosszabb élettartamú, minőségi termékek felé fordítása.
- ▶ **Slow fashion** - a „fast fashion” stratégiák kivezetése a divat világból. „Fast fashion out of fashion!”
- ▶ **Új üzleti modellek** (re-sale, re-use), termék helyett szolgáltatás bevezetése és elterjesztése.
- ▶ **A fogyasztók szerepének megerősítése**, tájékoztatásának javítása, kiegészítése a fenntarthatósági információkkal,
- ▶ **Az eladatlan és visszaküldött áruk mennyiségének csökkentése, megsemmisítésének tiltása** 2024-től.

A fenntartható gyártással kapcsolatos feladatok

- ▶ A textilipar számára elérhető **legjobb technikákról szóló referenciadokumentumok (TX BREF)** felülvizsgálata a fenntarthatósági kritériumok figyelembevételével
- ▶ A vállalati fenntarthatósággal **kapcsolatos elvárható gondosságról szóló EU irányelvek** betartatása a textilágazatban a következő két év folyamán.
- ▶ Mivel a termelési folyamatok nagy része az EU-n kívül zajlik, a termelés fenntarthatóságához hozzá tartozik a **globális értékláncok fenntarthatóbbá és méltányosabbá tétele.**
- ▶ **Környezetterhelés csökkentése:** kiemelve mikroműanyagok

A TEXTILIPAR TEKINTETÉBEN ELÉRHETŐ LEGJOBB TECHNIKÁKKAL (BAT) KAPCSOLATOS KÖVETKEZTETÉSEK

Brüsszel, XXXX
[...](2022) XXXX draft

ANNEX

MELLÉKLET

a következőhöz:

A BIZOTTSÁG VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

az ipari kibocsátásokról szóló 2010/75/EU irányelv szerinti elérhető legjobb technikákkal (BAT) kapcsolatos következtetéseknek a textilipar tekintetében történő meghatározásáról

1 A TEXTILIPAR TEKINTETÉBEN ELÉRHETŐ LEGJOBB TECHNIKÁKKAL (BAT) KAPCSOLATOS KÖVETKEZTETÉSEK

HATÁLY

Ezek a BAT-következtetések a 2010/75/EU irányelv I. mellékletében meghatározott alábbi tevékenységekre vonatkoznak:

- 6.2. Textilszálak vagy textiliák előkészítése (mint például mosás, fehérítés, mercerezés) vagy színezése 10 tonna/nap feldolgozási kapacitás felett.
- 6.11. A 91/271/EGK irányelv hatályán kívül eső, önálló üzemeltetésben végzett szennyvízkezelés, feltéve, hogy a szennyező anyagok nagy része az e BAT-következtetések hatálya alá tartozó tevékenységekből származik.

Ezek a BAT-következtetések a következőkre is kiterjednek:

- Az alábbi tevékenységek, amennyiben közvetlenül kapcsolódnak a 2010/75/EU irányelv I. mellékletének 6.2. pontjában meghatározott tevékenységekhez:
 - bevonatolás,
 - vegyszerítés,
 - szövetgyártás,
 - kikészítés,
 - laminálás,
 - nyomás,
 - perzselés,
 - gyapjú karbonizálása,
 - gyapjú ványolása,
 - szálak fonása (a szintetikus szálak kivételével),
 - színezéshez, nyomáshoz vagy kikészítéshez kapcsolódó mosás vagy öblítés.
- A különböző eredetű szennyvizek kombinált kezelése, amennyiben a szennyező anyagok nagy része az e BAT-következtetések hatálya alá tartozó tevékenységekből származik, és a szennyvízkezelés nem tartozik a 91/271/EGK irányelv hatálya alá.
- Az e BAT-következtetések hatálya alá tartozó tevékenységekhez közvetlenül kapcsolódó helyszíni tüzelőberendezések, feltéve, hogy a gázműmi égéstermékek közvetlen érintkezésbe kerülnek a textilszálakkal vagy textiliákkal (például közvetlen fűtés, szárítás, hűtőgázítás), vagy ha a sugárzó és/vagy vezető hő szilárd falon keresztül továbbítják (közvetett fűtés), köztes hűtőadó folyadék használata nélkül.

Ezek a BAT-következtetések nem terjednek ki az alábbiakra:

- Olyan bevonatolás és laminálás, amelynek szervesoldószer-fogyasztási kapacitása meghaladja a 150 kg/órát, vagy meghaladja az évi 200 tonnát. Ezekre a szerves oldószerekkel történő felületkezelés, többek között a faanyagok és a faipari termékek vegyi anyagokkal történő tartósítása tekintetében elérhető legjobb technikákkal kapcsolatos következtetések (STS) terjednek ki.

- Szintetikus szálak és fonalak előállítás. Ezekre a polimergyártási ágazatra vonatkozó BAT-következtetések terjedhetnek ki.
- Nyersbőr és írha szárítelentése. Erre a nyersbőr és írha cserzésére (TAN) vonatkozó BAT-következtetések terjedhetnek ki.

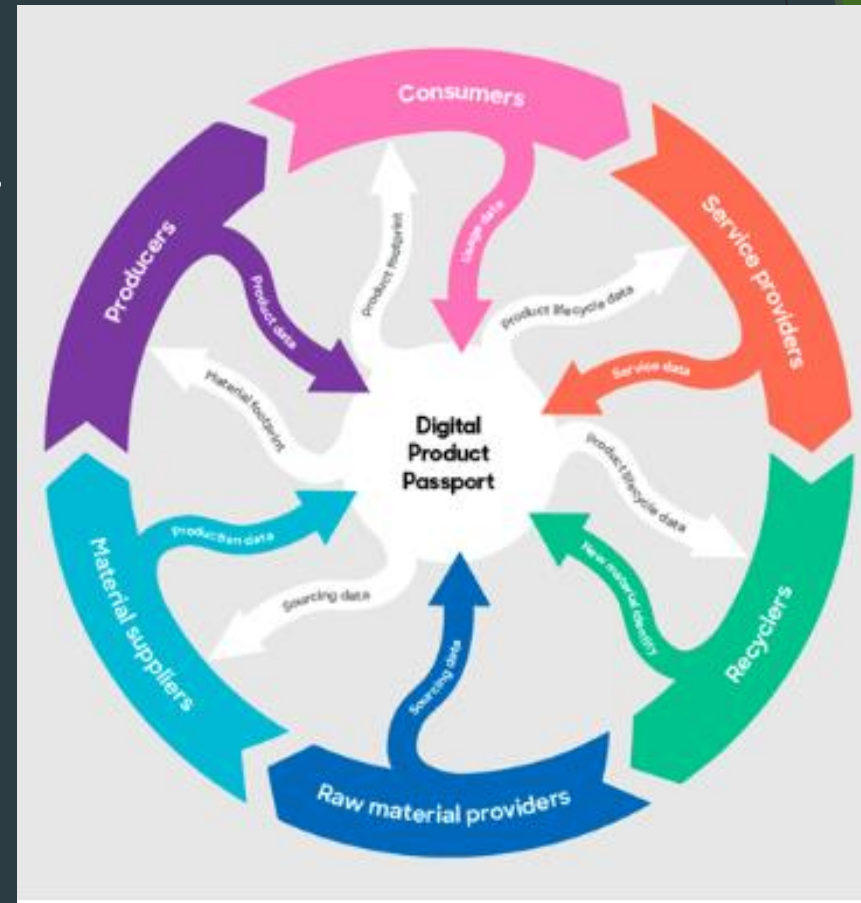
Egyéb BAT-következtetések és referenciadokumentumok, amelyek az e BAT-következtetések hatálya alá tartozó tevékenységek szempontjából lényegesek lehetnek:

- szerves oldószerekkel történő felületkezelés, többek között a faanyagok és a faipari termékek vegyi anyagokkal történő tartósítása (STS),
- hulladékégetés (WT),
- hulladékkézelés (WT),
- tárolásból származó kibocsátások (EFS),
- energihatékonyság (ENE),
- ipari hűtőrendszerek (ICS),
- az ipari kibocsátásokról szóló irányelv hatálya alá tartozó létesítményekből (IED-létesítmények) származó, levegőbe és vízbe történő kibocsátások monitoringja (ROM),
- gazdasági és környezeti elemek közötti kölcsönhatások (ECM).

Ezek a BAT-következtetések más vonatkozó jogszabályok, például a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról szóló (REACH) rendelet, az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról szóló (CLP) rendelet, a biocid termékekről szóló (BPR) rendelet, illetve az energiahatékonysági irányelv (az energiahatékonyság elsőlegességének elve) sérelme nélkül alkalmazandók.

Digitális termékútlevél

- ▶ A körforgásra és más kulcsfontosságú környezetvédelmi szempontokra vonatkozó kötelező tájékoztatási követelményeken alapul.
- ▶ A címkézésnél kötelezően közzé kell tenni
 - A nyersanyagösszetételen kívül az állati eredetű, nem textíliából származó részeket is fel kell tüntetni,
 - a fenntarthatósági és körforgásos paramétereket,
 - a termékek méretét és
 - adott esetben az országot, ahol a gyártási folyamatok zajlanak ("made in").

Zöld állítások, címkézés

- ▶ A környezetbarát jellegre vonatkozó állítások megbízhatóságának biztosítása.
- ▶ Ökocímke-kritériumok felülvizsgálata.

Login

Contact

Downloads

OEKO
TEX®

Menu

Ensuring trust and sustainability
in textiles and leather.

MADE IN
GREEN

STANDARD
100

LEATHER
STANDARD

STeP

RESPONSIBLE
BUSINESS

ECO
PASSPORT

10 EGYENLŐTLENSÉGEK CSÖKKENTÉSE

Tisztességes bérek és munkaidő, a munkavállalókkal szembeni egyenlő bánásmód, minden megkülönböztetés nélkül, legyen az faji, származási alapon, fogyatékoság, vallás alapján, szexuális irányultság és etnikai hovatartozás szerint – ez az, amit az OEKO-TEX® szervezet képvisel.

12 FELELŐS FOGYASZTÁS ÉS TERMELÉS

A MADE IN GREEN címke hozzásegíti a fogyasztókat a felelős fogyasztáshoz azáltal, hogy átláthatóvá és nyomon követhetővé teszi az ellátási láncokat. A STeP tanúsítás biztosítja, hogy hosszú távon elterjedjenek a környezetbarát termelési folyamatok.

6 TISZTA VÍZ ÉS KÖZEGÉSZSÉGÜGY

A STeP átfogó elemzést és értékelést nyújt az összes termelési folyamatról azzal a céllal, hogy elterjedjenek a legjobb gyakorlatok, hatékonyra váljanak a folyamatok és csökkenjen a szénlábnyom a teljes ellátási láncban.

5 NEMEK KÖZÖTTI EGYENLŐSÉG

A nemek közötti egyenlőség alapkövetelmény minden OEKO-TEX® tanúsítványhoz. Az OEKO-TEX® szervezet magatartási kódexe kapcsolódik az ENSZ Globális Megállapodásának 11 alapelvéhez és az ILO munkaügyi normákhoz, hogy biztosítsuk minden munkavállaló aktív elkötelezettségét.

OEKO
TEX®

13 FELLÉPÉS AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS ELLEN

A DETOX TO ZERO támogatja az üzemeket, hogy ellenőrizzék és optimalizálják vegyi anyagkezelésüket és a kibocsátott szennyvíz minőségét, hogy az új igényekre gyorsabban reagáljanak, és megelőzzék a veszélyes vegyi anyagok felhasználását és a kezeletlen szennyvíz természetbe kikerülését.

Együttműködünk globális nem kormányzati szervezetekkel és iparági kezdeményezésekkel a fenntartható szabványok és intézkedések harmonizálásához. Számos többszereplős kezdeményezésben és döntéshozó fórumon veszünk részt, ilyen például az ENSZ, az OECD vagy a Partnerség a Fenntartható Textíliáért és a ZDHC.

17 PARTNERSÉG A CÉLOK ELÉRÉSÉÉRT

Biztonságos munkahelyek, jó higiéniai körülmények, és egészségbiztosítás szükséges a STeP tanúsításhoz. A káros anyagokra vonatkozóan széleskörű vizsgálatok garantálják a fogyasztó biztonságát az OEKO-TEX® címkével ellátott termékeknél.

3 EGÉSZSÉG ÉS JÓLLÉT

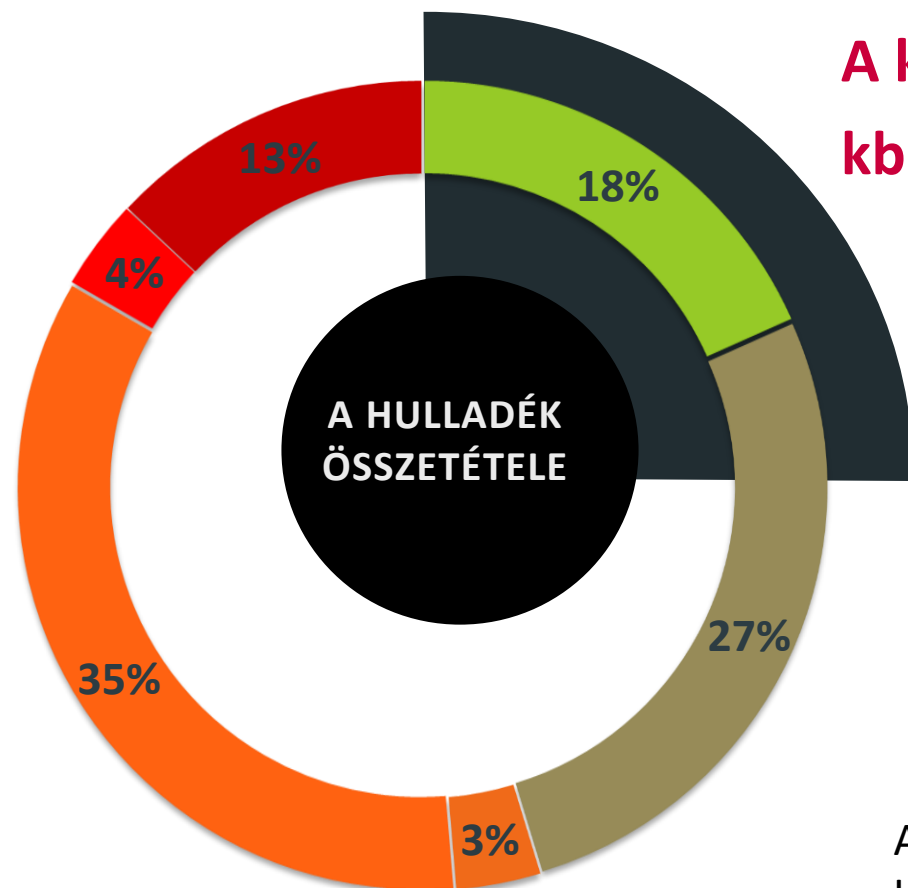

A gyártói felelősség kiterjesztése, a hulladék kérdése

- ▶ A gyártott termékek használat utáni időszakára is **2023-tól**.
- ▶ A Bizottság a hulladékokról szóló keretirányelv 2023-ban esedékes felülvizsgálatának részeként harmonizált, kiterjesztett uniós gyártói felelősségre vonatkozó szabályokat fog javasolni a **textiltermékekre vonatkozóan**, a díjak ökológiai modulációjával.
- ▶ A textíliák újrafeldolgozására vonatkozó célértékek meghatározása
- ▶ A textilhulladékok elkülönített gyűjtése és előkészítése a reciklálásra
 - a már hatályos szabályozás szerint **2025. január 1-től kötelező**
 - Az újrahasznosítás céljára partnerségeket kell kialakítani a szociális vállalkozásokkal.
 - Az újrahasznosítás kedvezményezése az adózásban.
 - A körkörös gazdaságot segítő innovációk, illetve az erre irányuló kutatások, beruházások támogatása.

A MOL KONCESSZIÓ TÁRGYA

- Települési hulladék
- Ipari termelésből származó hulladék
- Mezőgazdasági- és élelmiszerhulladék
- Építési és bontási hulladék
- Nem lakossági veszélyes hulladék
- Települési folyékony hulladék

**A koncesszió tárgya:
kb. 4,5M tonna**

Az összes magyarországi
hulladék 2019-ben:

kb. 20 M tonna

Az átállást segítő intézkedések, eszközök

- ▶ Az EB szolgálataival közösen konkrét kötelezettségvállalások és beruházások meghatározása, elfogadása
- ▶ A **#ReFashionNow** elindítása - platform, célja a divat újra formálása a körforgásos gazdaság érdekében
- ▶ Partnerségek, együttműködések kialakítása
 - ▶ Ezek között a textilipar szempontjából releváns: **Made-in-Europe, Processes!Planet, Circular Bio-based Europe**
- ▶ Együttműködés a szociális ágazattal az újra hasznosítás érdekében
- ▶ A fenntarthatóságot segítő innovációk támogatása (tagállami szinten is)

A stratégiai innovációs irányjai

Nagy teljesítményű technikai szálak, okos alkalmazások, anyagok új, feltörekvő piacokra

Digitalizáció - anyagok, termékek, gyártás, értéklánc és üzleti modellek

Tartós, körforgásos és bioalapú anyagok és folyamatok

Termékek, folyamatok: biztonság, alacsony környezeti lábnyom, & felelős ellátási lánc

Okos és realiztikus megvalósítás (!)

- ▶ A rossz megvalósítás összeroppanthatja az EU textiliparát
- ▶ A fenntarthatósági követelmények, a versenyképesség, a követelmények ellenőrzése, tanúsítása legyen KKV-barát a gyakorlatban
- ▶ Meg kell osztani a fellépő költségnövekedést, pl. bónusz-malusz rendszer a fenntarthatósági kritériumok szerint és „textile alliance” a beruházásokra
- ▶ 5 uniós ReHub (recikláló központ) megvalósítását javasolják. Fontos: a melléktermék és a hulladék (post-use) megkülönböztetése
- ▶ Hatékonyság növelése érdekében: „Digitális átállás” alap létrehozása a KKV-k számára, legyenek K+F programok a fenntartható textilekre
- ▶ Új ötletek érdekében start-upok támogatása
- ▶ A fenntarthatósági követelmények vonatkozzanak a globális termékláncok nem-EU szereplőire is

(Forrás: EURATEX)

A jövő elkezdődött - jó gyakorlatok EU szerte

Gyártói felelősség kiterjesztése: Franciaország és Svédország

Green Claims Code: Egyesült Királyság

Új EU-s projektek: <https://www.cisutac.eu>; <https://refashion.fr/en>; <https://resortecs.com/>

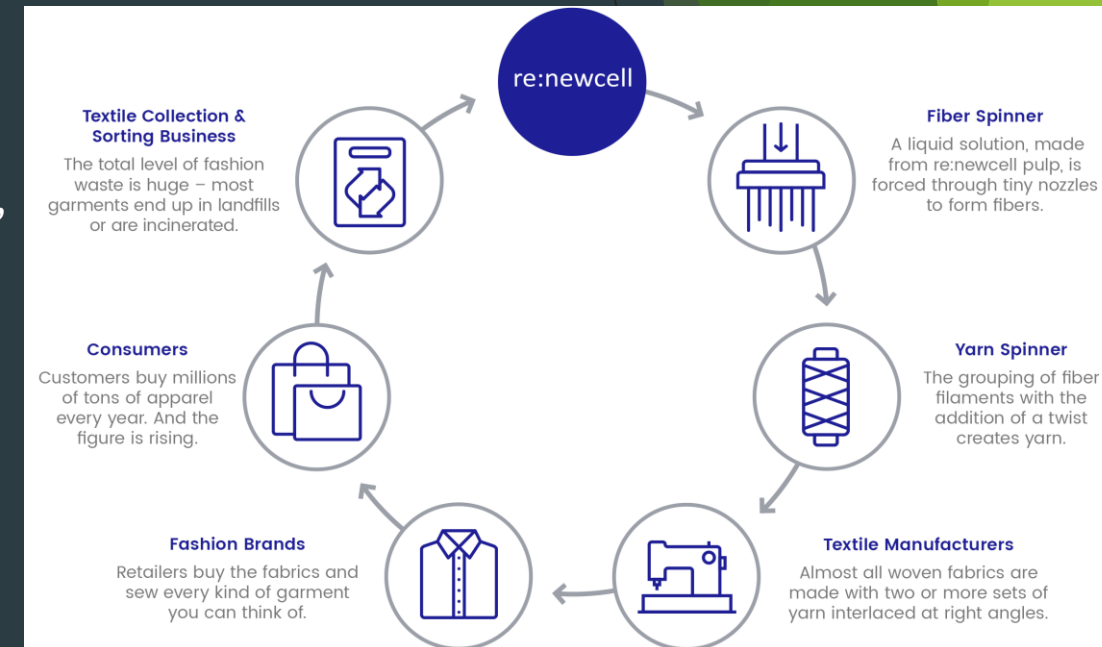
Re-sale, Re-use, rental programok a nagy márkáknál:

- ▶ Adidas: Choose to give it back,
- ▶ Harrods, Burberry: My Wardrobe HQ online,
- ▶ Hanro: fehérnemű saját termékeik javítása (Magyarországon),
- ▶ Allude: kasmírklinika, stb.

Új ipari kapacitások reciklálásra:

- ▶ Circulose szál (svéd fejlesztés) 60 et,
- ▶ Eastman: 100 et PÉ tartalmú hulladékból monomer,
- ▶ Aquafil: PA depolimerizáció, stb.
- ▶ PÉ szál palackból: mt nagyságrend

Biobázisú szálak: PLA, IFG PA11 (Toray: PA 510), részben bioalapúak, stb.

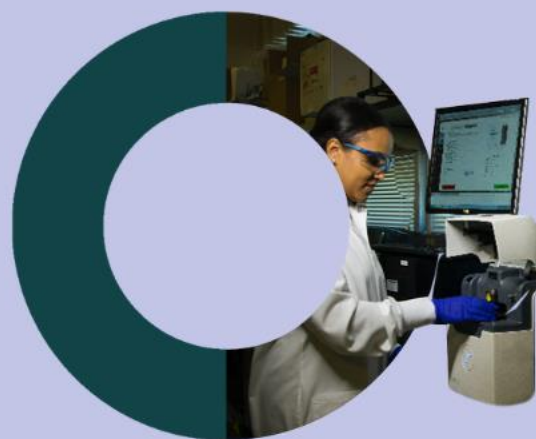
Horizont Europe projekt, 2022.09.1-2024.aug.31.

3 pilots to demonstrate the feasibility and value of:

Repair and disassembly

via semi-automated workstations, as a service in both for profit and non profit environment

Sorting

for higher value in reuse and recycling using software that will be able to prompt the operator with valuable information

Circular garments

via 'fibre-to-fibre' recycling of polyester and cotton, and design for circularity

Example : post-consumer Textile valorisation CAREFIL – 2021

Background:

To evaluate the impact of frayed fibers on yarn quality and final product (weaving, knitting and dyeing process)

Methodology

- Analysis of different recycled raw materials issued of used textile (cotton, polyester, wool, acrylic)
- Qualification of frayed fibres and characterisation of obtained yarn
 - Re use potential and weaving and knitting process
 - Dyeing trials
- Prototype with more than 50% or recycled fibers
- Production cost and environmental impact evaluation

... amire szükség lesz a szektor zöld és digitális átállásához

- ▶ Jól működő belső piac
- ▶ K+f+i szerepének erősítése, eredményeinek alkalmazása
- ▶ Képességek, készségek javítása
- ▶ A fenntartható textil ellátási lánc reklámozásához kapcsolódó aktivitások
- ▶ A textilhulladék export megállítása miatti problémák kezelése
- ▶ Munkaerő utánpótlás
- ▶ Ágazat presztízsének javítása
- ▶ Post covid és az energia krízis miatti gazdasági problémák kezelése, vállalkozások támogatása

2020-ban a TCLF szektorban dolgozó közel 2 millió munkavállaló

36%-a 50 éven felüli

Munkerőhiány

A tradíciók, mesterségek, tudás, képességek veszendőben

Egyes területeken a „kulturális örökség” eltűnőben

a vállalkozások

61%-ának van szüksége digitális készségekre

KIHÍVÁSOK

KEY ACTIVITIES & BEST PRACTICES:

Development of Network of Regions

Development of Network of VET providers

Development of 8 new courses for the TCLF industries
Piloting among 1 684 students and workers in 9 EU countries

Development of the 9 National & EU level Sectoral Skills Strategies
and Sustainability Action Plan

2018 – 2022

Established as European Commission Initiative, aims to set new framework for strategic cooperation, focused on the issue of growing skills gaps and shortages.

More information: s4tclfb Blueprint.eu

Project contact person:
Iratxe Garcia-Bayona
iratxe.garcia@euratex.eu

PROJECT PARTNERS:

... a zöld átállást segítő szakmai szervezetek

Magyar Divat és Design Ügynökség

- Nemzeti Divatipari Stratégia
- Harmadik MDDÜ Gyártói mentorprogram
- Negyedik design START mentorprogram, stb.

Magyar Könnyűipari Szövetség

- www.tex2green.hu (GINOP projekt)
- Könnyűipari Ágazati Párbeszéd

Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület

- [A munka jövője a ruhaiparban \(GINOP projekt\)](#)
- Projektek, felnőttképzés, fejlesztés

INNOVATEXT Zrt.

Nemzeti Divatliga Egyesület

Rejtő '50' jubileumi konferencia, 2022.11.04.

Magyarországi Üzleti Tanács a Fenntartható Fejlődésért stb.

DIVAT&MARKETING

A zöld átállás: kihívás = lehetőség

fontos a **szemléletváltás** és a **közös gondolkodás** megteremtése, az egy irányba gondolkodó és **cselekvő változásvezetők** közösségformálása, és az **üzleti megoldások megosztása** a valódi változáshoz.

A modellváltáshoz és annak térnyeréséhez **összefogásra és tudásmegosztásra** van szükség a **vállalati, a kormányzati és a tudományos szféra** részvételével.

Köszönöm a figyelmet!

mksz@mksz.org

